

Uppenbarelseboken

Ett av mina barn kom hem från en skoldag.

En av lektionerna hade handlat om hur olika religioner och ideologier såg på framtiden.

- *De kristna – de väntar på jordens undergång år 2000*, hade läraren sagt.
- *Är det sant pappa? Väntar vi på jordens undergång?*

Jag tänkte efter en stund.

- *Nej, vi väntar inte på jordens undergång. Vi väntar på Jesu återkomst. Vi väntar inte på alltings förintelse. Vi väntar på tillvarons upprättelse.* Och visst är det en viss skillnad?!

Uppenbarelseboken är boken om alltings fulländning.

Bibelns sista bok är en hoppets bok.

Författare

Boken uppger att författaren är ”Johannes”, (1:1).

En så gott som enstämig tradition pekar ut aposteln Johannes.

Paulus talar om det kristna livets tre stora begrepp: Tro hopp och kärlek, (1Kor 13).

Johannes evangelium betonar tron.

Johannes brev betonar kärleken.

Uppenbarelseboken betonar hoppet.

Mottagare

Bokens första mottagare var förmodligen de sju församlingarna i Mindre Asien, (1:11).

Dessa församlingar tycks till största delen varit en frukt av Paulus och hans medarbetares arbete i regionen i mitten av 50-talet.

Hur kom boken till?

Johannes befinner sig på Patmos, som fått tjäna som en slags fängelseö. Johannes fängslades och fördes förmodligen till ön under kejsar Domitianus förföljelse mot kyrkan. Detta försök att isolera aposteln från omvärlden gav honom dock tid med enskildheten inför Gud. Kejsaren kunde ta Johannes från församlingen, men inte från Gud.

Vem kan skilja oss från Kristi kärlek?, frågade Paulus.

Så stor var inte kejsaren!

Vad är bokens syfte?

Boken är skriven mitt i en brinnande förföljelse mot kyrkan.

Det tycks också som om den förföljda kyrkan genom historien haft ett särskilt förhållande till denna bok. Att ingen kunnat förstå den så djupt som den som med Johannes delat ”*lidandet, kungavärdigheten, och uthålligheten*”, (1:9).

I tider av kris, och i tider av förföljelse har Uppenbarelseboken lyst upp mörkret som ett ljus i natten. Detta är det heliga trotsets evangelium. Mitt i alla frågor, och mitt i allt mänskligt lidande har den alltjämt vågat påstå:

- Gud är på tronen – också när det inte alls ser ut så.
- En dag kommer Guds rike, och alla ska se dess seger! Gud ska få sista ordet en dag.

Indelning

Uppenbarelseboken har en mycket genomtänkt disposition, där sju talet spelar en viktig roll. Den handlar om sju syner:

1. Första synen – kallelsen, sändebreven, 1:9-3:22.
2. Andra synen – inseglen, 4:1-8:1.
3. Tredje synen – basunerna, 8:2-11:8.
4. Fjärde synen – Antikrist, 11:19-14:20.
5. Femte synen – vredeskålarna, 15:1-16:21.
6. Sjätte synen – Babylons fall, 17:1-19:10.
7. Sjunde synen – fulländningen, 19:11-22:21.

Varje syn är i sin tur – nog räknat – uppdelad i sju mindre avsnitt. Sju brev till sju församlingar etc.

En annan enkel indelning kunde se ut så här:

1. Mötet med Jesus, kap 1.
(Innan aposteln kunde möta sin egen tids utmaningar, och innan han var beredd för framtiden behövde han först få möta Jesus – som var död, men lever, och som är alla tiders evige konung!)
2. Vad som nu är, kap 2-3.
(Profetia är inte bara framtidsförutsägelser. Det är också Guds genomlysning av vår egen tid. Profetisk samtidsanalys!)
3. Vad som härefter ska ske, 4-22.
(Framtidsprofetior som ytterst sett handlar om Guds uppgörelse med ondskan, och hur Guds rike kommer. Riket utan synd, sjukdom, sorg eller död.
När Jesus går mot korset säger han: "Nu faller domen över denna världen, nu skall denna världens härskare fördrivas." (Joh 12:31). Om domen föll över ondskan på Golgata kan man nog säga att domen verkställs i Uppenbarelseboken. Det är bokens stora budskap: ondskan ska få sitt slut, Guds vilja ska ske, Jesus ska segra - för Jesus har segrat!)

Särdrag

Uppenbarelseboken har många särdrag. Det är en uppenbarelse och tillhör den s.k. *apokalyptiska litteraturen* (apokalyps= grek. För uppenbarelse. Denna litteratur handlar om tidens avslutning.)

Typiskt för Uppenbarelseboken är också dess talmystik:

Uppenbarelsebokens talmystik

Tal	Betydelse	Referens
3	Guds tal.	1:4, 8
4	Skapelsens tal, jfr de fyra väsendens inför tronen, människosläktets fyra kategorier, naturens fyra klasser (himmel, jord, hav och strömmar)	4:6 5:9, 7:9, 11:9 8:7-12
6	Motståndet mot Gud. Babylon nämns sex ggr, draken 12 (6x6), vilddjuret 36 ggr (6x6), och vilddjurets tal är 666.	13:18
7	Guds heliga tal. Anger förhållandet mellan Gud och skapelsen (3+4). Boken är uppbyggd omkring sju talet.	1:4, 11, 16 2:1, 3:1, 4:5, 5:1, 5, 6:1 osv.
10	Fullkomlighetens och fullhetens tal.	2:10, 12:3, 13:1, 17:13
12	Israels och församlingens tal. 12 stammar, 12 apostlar, 12 grundstenar i det nya Jerusalem, 24 äldste inför tronen (2x12), och 144 000 märkta med Guds sigill (12x12 000)	21:12, 16, 21, 22:2 4:4, 10, 5:8, 11:6, 19:4 7:4

Uppenbarelsebokens sju församlingar

Församling	Erkännande	Kritik	Uppmaning	Löfte
Efesus, (2:1-7)	Förkastat det onda, renlärighet, uthållighet och tålighet.	Övergett den första kärleken.	<i>"Tänk på varifrån du fallit, och omvänd dig och gör samma gärningar som förr."</i>	<i>"Åt den som segrar skall jag ge att äta av livets träd, som står i Guds paradis."</i>
Smyrna, (2:8-11)	Troget uthärdat lidande och smädelser.	Ingen.	<i>"Var trogen intill döden..."</i>	<i>... så skall jag ge dig livets krona."</i>
Pergamos, (2:12-17)	Har hållit fast vid Herrens namn, och inte förnekat sin tro.	Underlåtit att ta itu med villolära och omoral i församlingen.	<i>"Vänd om!"</i>	Det dolda mannat, och en vit sten med ett nytt namn, som ingen känner utom den som får det.
Thyatira, (2:18-29)	Gärningar, kärlek, tro, tjänande och uthållighet.	Underlåtit att ta itu med villolära och omoral i församlingen.	<i>"Håll fast vid det ni har, tills jag kommer."</i>	Den som segrar ska få makt över folken – och mognstjärnan.
Sardes, (3:1-6)	Några få har inte fläckt sina kläder.	Församlingen håller inte måttet inför Gud. Den är död!	Vakna upp! Stärk det som finns kvar.	Den som segrar skall kläs i vita kläder. Hans namn skall inte strykas ur livets bok. Jesus skall kännas vid hans namn inför Gud.
Filadelfia, (3:7-13)	Församlingen har varit uthållig och trofast.	Ingen.	<i>"Håll fast det du har, så att ingen tar ifrån dig segerkransen."</i>	Den som segrar blir en pelare i Guds tempel – för evigt, ska få känna Gud och det nya Jerusalem.
Laodikeia, (3:14-22)	Inget.	Församlingen var ljum, inbilsk – förment rik, men fattig, blind och naken.	<i>"Jag råder dig att hos mig köpa guld som har renats i eld, så att du blir rik, och vita kläder, så att du kan klä dig och dölja din skamliga nakenhet, och salva att smörja dina ögon med, så att du kan se."</i>	<i>"Den som segrar skall jag låta sitta hos mig på min tron, liksom jag har segrat och sitter hos min fader på hans tron."</i>

Boken om Jesus

Om Uppenbarelseboken kan sägas mycket. Det är en fantastisk bok. Det är en trösterik bok. Det är också en svår bok. Det apokalyptiska bildspråket är ymnigt. Boken behöver studeras. Enligt 1:3 är detta en salig verksamhet.

Framförallt ska boken läsas med fokus på Jesus. Låt inte dina frågetecken i marginalen dölja bokens stora utropstecken i centrum. Och bokens centrum är Jesus själv.

Det är där den börjar – i ett möte med den förhålligade Jesus.

Det är också där den slutar – med en bön om Jesu snara återkomst.

Uppenbarelseboken i översikt

av Micael Nilsson

Nästan varje titel som nämns om Jesus, för att beskriva hans försoningsgärning, i Nya Testamentet kommer tillbaka, åtminstone vid något tillfälle i Uppenbarelseboken.

Jesus är **Guds Lamm**, som fullbordat sitt försoningsverk en gång för alla.

Han är *"det trovärdiga vittnet, den förstfödde från de döda och härskaren över jordens kungar. Han som älskar oss och har löst oss från våra synder med sitt blod och som har gjort oss till ett kungadöme, till präster åt sin Gud och fader, honom tillhör härligheten och väldet i evigheters evighet, amen."* (1:5-6)

Genom Jesu blod blir syndare förlåtna, upprättade och renade, (5:6,9, 7:14, 12:11).

Han befriar de troende, och gör dem till kungar och präster i sitt rike, (1:5, 1:6, 5:10).

Hans seger är fullbordad genom hans verk på Golgata kors. Därför är Satan **besegrad**, (12:7-12), **bunden**, (20:1-3), och **dömd**, (20:14).

Någon har sagt: - *När Satan påminner dig om ditt förflutna – påminn honom om hans framtid!*

Jesus är segerherren från Golgata, som var död, men som lever i evigheters evighet, (Upp 1:17-18).

Han är den absolut suveräne, ställd över hela skapelsen, (1:5, 2:27), **kungars Kung och herrars Herre**,

(17:14, 19:16). Änglarna tillber honom. De äldste lägger ner sina kronor vid Hans fötter. (5:11-14).

På jorden såg vi den avklädde Jesus – enligt Fil 2:5-11. Men detta är den förhärligade Jesus. I Hans närhet måste allt skapat tillbe!

Inför krubban, och inför den avklädde Jesus kan vi aldrig riktigt förstå vad vi ska se inför tronen. Inför tronen en dag ska undret i krubban te sig ännu mer ofattbart. Hur kan en så stor Gud varit beredd att bli en så liten människa? Vilket under! Vilket mysterium! Vilken kärlek!

Inte ens Johannes, den lärjunge som lutat sig mot Jesu bröst och vars hela lärjungaskap andas förtrolighet kände denne Jesus. Han faller som död ner vid hans fötter, skakad av Jesu makt, (1:17). Han hade en gång hört Jesus säga: -*Jag har all makt...*Nu såg han det själv – och all hans kraft gick ifrån honom. Han faller som död ner. Han har inget att säga. Allt han kan göra är att kasta sig ner vid Jesu fötter.

Jesus är den ende som är **värdig att bryta sigillet** mot framtiden, (5:1-5). Han är Guds Lamm som slaktats, men han är också **Lejonet av Juda** som ryter i sin makt, och jorden skakas i sina grundvalar, (5:5).

Eftersom han redan segrat kan han nu utöva sin auktoritet, och föra ondskan mot sitt slutliga nederlag, (6:1-7:17).

Lammet är på tronen, (4:1-5:14, 22:3.)

Men Lammet är också likt en **människoson**, (1:13), och alltid mitt ibland sitt folk, (1:9-3:22, 14:1), vars namn är skrivna i **Livets bok**, (3:5, 21:27). Han känner dem nära, och vakar över dem i helig kärlek. De ska till fullo en dag få dela hans seger och härlighet, (17:14, 19:11-16; 21:1-22:5).

Församlingen är hans brud. Hans ögonsten på jorden, och en dag ska hon stå inför honom i härlighet för att vigas samman med honom för evighet, (19:6-9, 21:2).

Han utgjuter sin vrede över Satan.

Han utgjuter sin kärlek över de troende.

Jesus kommer tillbaka för att fullborda Guds vilja. På ett fantastiskt sätt knyter Uppenbarelseboken samman Bibelns budskap.

I begynnelsen skapade Gud himmel och jord. Nu skapar Gud på nytt – en ny himmel och en ny jord, (Upp 21:1). Vid syndafallet förlorade människan sitt tillträde till *"livets träd"*. Nu står livets träd där igen, mitt ibland människorna, (22:2). Skapelsen är upprättad.

Hela historien ska en dag sammanfattas vid Jesu fötter: *"Se, jag kommer snart och har med mig lön att ge åt var och en efter hans gärningar"*, (Upp 22:12).

Guds plan med historien är Guds plan med Kristus.

- *Pappa, är det sant att vi kristna väntar på jordens undergång?*
- *Nej. Nej, nej, nej, Vi väntar på mänsklighetens upprättelse! Vi väntar på Jesu återkomst. Vi väntar på Guds rike. Vi väntar på en tillvaro utan nöd, eller död. Vi väntar på ett liv där synden inte längre tynger. Vi väntar efter den dag då vi ska få böja våra knän vid änglarnas sida och tillbe som vi aldrig gjorde här. Det är vad vi väntar efter. Kom ihåg det.*

För det är när vi inser det Bibelns sista bön också blir vår bön:

Amen, kom, Herre Jesus!